

Det er dog snarere en Parafraze over historiske lagttagelser end det kan tages som videnskabelig Forklaring. Det viser sig ogsaa her, hvor let et Skue af store historiefilosofiske Sammenhæng kan udarte til Symbolisme og Kabbalistik.

Th. Geiger.

REINE UND ANGEWANDTE SOZIOLOGIE. Festgabe für Ferd. Tönnies. Leipzig 1936. VII, 403 S.

Det er umuligt i en Boganmeldelse at komme nærmere ind paa Indholdet af de 25 Artikler, som den nu afdøde *F. Tönnies'* Venner og Elever har skrevet om vidt forskellige Emner.

Den hædredes Betydning for international Samfundsforskning fremgaar af, at Medarbejdernes Kres spænder over Jordkloden: Tyskland, Østrig, Schweiz, Norge, England, Holland, Italien, Grækenland, Rusland, U. S. A., Columbien — og Japan er repræsenteret. *Tönnies* har i tysk Samfundsforskning spillet en lignende Rolle som *Harald Westergaard* i den danske — hvad den videnskabelige Virknings internationale Omfang angaar. —

De enkelte Bidrag er samlet i fire Hovedafdelinger: I. Sociologiens Historie — II. Teoretisk Sociologi. A) Systematik og Metodologi, B) De sociale Fænomeners Teori — III. Empirisk Sociologi — IV. Historiefilosofi. — Kapitlernes Række giver et godt Indtryk af den afdødes socialvidenskabelige Stemmeomfang — om man maa bruge dette Billede. — Ikke færre end ti af de 25 Bidrag handler om sociografiske Emner; dette svarer til, at *Tönnies* selv med Forkærlighed har dyrket den sociografiske Forskning. Han er sammen med Hollænderen *S. R. Steinmetz* denne Arbejdsgrens Foregangsmand og har dermed i moderniseret Form genoptaget den Overlevering, der knytter sig til den *Achenwalp'ske* »Statistik« (= »Staatsmerkwardigkeiten«).

Det er kun naturligt, at de enkelte Bidrag ikke alene er meget uensartede, indholdsmæssigt set, men at de ogsaa har ulige Værdi og henvender sig til forskellige videnskabelige Smagsretninger. Saaledes kan det for en dansk Læser — og efter min ringe Mening for Læsere af hvilken som helst Nationalitet — næppe betale sig at studere, hvad den tyske Sociologis Filolog og Ordkunstner *H. L. Stoltenberg* har at sige om »Lebaliwissenschaft« — noget, han selv har fundet paa. — Heller ikke Nordmanden *E. Bosse's* Bidrag behøver man at læse, naar man kender noget til hans tidligere Produktion; det indeholder kun en sammentrængt Gentagelse af hans Program for en »Arbejdsvidenskab«, som han ogsaa her, ligesom ved tidligere Lejligheder, hævder at være Ophavsmand til. — *G. Colm's* Skitse over Finanssociologi, *P. Herberg's* Artikel om »Regning med Fænomener«, *R. Wilbrandt's* Studie over »Sociologisk Forstaaelse af Fødselstallene«, *A. Niceforo's* Betragtninger over »Personlige Egenskaber og social Stilling« og *W. Bohnstedt's* Udkast »Film og Radio som sociologiske Forskningsgenstande« fortjener derimod Opmærksomhed.

Særdeles værdifuld er *L. v. Wiese's* indledende Artikel, som paa kun 20 Sider giver et sammentrængt Billede af »Den almindelige Sociologis nuværende internationale Udviklingsstade«. —

Det er dog snarere en Parafraze over historiske lagttagelser end det kan tages som videnskabelig Forklaring. Det viser sig ogsaa her, hvor let et Skue af store historiefilosofiske Sammenhæng kan udarte til Symbolisme og Kabbalistik.

Th. Geiger.

REINE UND ANGEWANDTE SOZIOLOGIE. Festgabe für Ferd. Tönnies. Leipzig 1936. VII, 403 S.

Det er umuligt i en Boganmeldelse at komme nærmere ind paa Indholdet af de 25 Artikler, som den nu afdøde *F. Tönnies'* Venner og Elever har skrevet om vidt forskellige Emner.

Den hædredes Betydning for international Samfundsforskning fremgaar af, at Medarbejdernes Kres spænder over Jordkloden: Tyskland, Østrig, Schweiz, Norge, England, Holland, Italien, Grækenland, Rusland, U. S. A., Columbien — og Japan er repræsenteret. *Tönnies* har i tysk Samfundsforskning spillet en lignende Rolle som *Harald Westergaard* i den danske — hvad den videnskabelige Virknings internationale Omfang angaar. —

De enkelte Bidrag er samlet i fire Hovedafdelinger: I. Sociologiens Historie — II. Teoretisk Sociologi. A) Systematik og Metodologi, B) De sociale Fænomeners Teori — III. Empirisk Sociologi — IV. Historiefilosofi. — Kapitlernes Række giver et godt Indtryk af den afdødes socialvidenskabelige Stemmeomfang — om man maa bruge dette Billede. — Ikke færre end ti af de 25 Bidrag handler om sociografiske Emner; dette svarer til, at *Tönnies* selv med Forkærlighed har dyrket den sociografiske Forskning. Han er sammen med Hollænderen *S. R. Steinmetz* denne Arbejdsgrens Foregangsmand og har dermed i moderniseret Form genoptaget den Overlevering, der knytter sig til den *Achenwalp'ske* »Statistik« (= »Staatsmerkwardigkeiten«).

Det er kun naturligt, at de enkelte Bidrag ikke alene er meget uensartede, indholdsmæssigt set, men at de ogsaa har ulige Værdi og henvender sig til forskellige videnskabelige Smagsretninger. Saaledes kan det for en dansk Læser — og efter min ringe Mening for Læsere af hvilken som helst Nationalitet — næppe betale sig at studere, hvad den tyske Sociologis Filolog og Ordkunstner *H. L. Stoltenberg* har at sige om »Leballewissentchaft« — noget, han selv har fundet paa. — Heller ikke Nordmanden *E. Bosse's* Bidrag behøver man at læse, naar man kender noget til hans tidligere Produktion; det indeholder kun en sammentrængt Gentagelse af hans Program for en »Arbejdsvidenskab«, som han ogsaa her, ligesom ved tidligere Lejligheder, hævder at være Ophavsmand til. — *G. Colm's* Skitse over Finanssociologi, *P. Herberg's* Artikel om »Regning med Fænomener«, *R. Wilbrandt's* Studie over »Sociologisk Forstaaelse af Fødselstallene«, *A. Niceforo's* Betragtninger over »Personlige Egenskaber og social Stilling« og *W. Bohnstedt's* Udkast »Film og Radio som sociologiske Forskningsgenstande« fortjener derimod Opmærksomhed.

Særdeles værdifuld er *L. v. Wiese's* indledende Artikel, som paa kun 20 Sider giver et sammentrængt Billede af »Den almindelige Sociologis nuværende internationale Udviklingsstade«. —

Den personlige Note mangler ikke i Bogen. *Cay v. Brockdorff* og *B. Harms* skriver om *F. Tönnies* som Personlighed og Forsker. Deres Bidrag vil ogsaa her i Landet finde Genlyd, da *Tönnies* i Kraft af sit udpræget nordiske Væsen og som *Harald Høffding's* nære Ven har haft snæver Tilknytning til skandinavisk Aandsliv.

Af særlig praktisk Værdi er de 21 Sider bag i Bogen, hvorpaa *E. Brenke* har sammenstillet en kronologisk ordnet Fortegnelse over *Tönnies'* litterære Produktion fra 1875 til 1935.

Th. Geiger.
